

Jakub Gryz, Dagny Krauze-Gryz

SKŁAD POKARMU USZATEK *ASIO OTUS* GNIAZDUJĄCYCH NA TERENIE GMINY GŁUCHÓW (ŚRODKOWA POLSKA)

Analizowany materiał wyplukowy został zebrany na terenie kompleksu leśnego Prusy, wchodzącego w skład Nadleśnictwa Rogów (Leśnictwo Głuchów). Uszatki gniazdowały w północnej części kompleksu o powierzchni 37 ha. Las otoczony jest terenami rolniczymi oraz sadami. W obydwu sezonach w badanym kompleksie stwierdzano jedną parę lęgową uszatek *Asio otus*. W roku 2014 sowy zajmowały stare gniazdo myszołowa *Buteo buteo* a w kolejnym sezonie lęgowym opuszczone gniazdo wrony *Corvus cornix*, wyprowadzając odpowiednio 3 i 4 młode. Wypluwki zebrano 23 IX 2014 oraz 7 VI i 3 VII 2015, w okolicy gniazd uszatek, w obrębie kwadratu 13Jg Atlasu Ssaków Polski. Szczątki kostne oznaczano za pomocą klucza Pucka (1984) oraz kolekcji porównawczej. Wyniki przedstawiono jako procentowy udział danego taksonu w ogólnej liczbie zidentyfikowanych ofiar. Obliczono również wskaźnik szerokości niszy pokarmowej Levins'a ($B=1/pi$ 2, gdzie pi wyraża udział danego taksonu w ogólnej liczbie ofiar) dla 6 kategorii: *Microtus* spp., Muridae, *Myodes glareolus*, *Sorex araneus*, Aves, Insecta.

W pokarmie sów dominowały norniki *Microtus* spp. stanowiące 76% ofiar. Udział myszowatych Muridae wynosił 13% a łączny udział gryzoni blisko 90% ofiar. Uzupełnienie pokarmu stanowiły ryjówki aksamitne *Sorex araneus*, ptaki oraz owady. Ogółem stwierdzono obecność 7 gatunków ssaków i 4 gatunków ptaków (tab.). Szerokość niszy pokarmowej wynosiła 1,7. Uszatka uznawana jest za specjalistę pokarmowego w wyłowieniu norników (Goszczyński 1981, Romanowski 1988). Wyniki przedstawionych analiz nie odbiegają od danych literaturowych, wskazujących na dominujący udział norników w pokarmie uszatek w środkowej

Europie (Goszczyński 1981, Źmihorski 2005, Birrer 2009, Gryz i Krauze-Gryz 2015, Stolarz i Lesiński 2015).

Tab. Skład pokarmu uszatek *Asio otus* w sezonach lęgowych 2014 i 2015

Table. Diet of the Long-eared Owl *Asio otus* in the breeding seasons 2014 and 2015.
(1) – Prey, (2) – Total

Ofiara (1)	N			%
	2014	2015	Razem (2)	
<i>Microtus arvalis</i>	56	153	209	61,3
<i>Microtus oeconomus</i>	4	7	11	3,2
<i>Microtus</i> spp.	8	31	39	11,4
Σ <i>Microtus</i>	68	191	259	76,0
<i>Apodemus agrarius</i>	6	15	21	6,2
<i>Apodemus flavicollis</i>		3	3	0,9
<i>Apodemus</i> spp.	4	9	13	3,8
<i>Mus musculus</i>	2	5	7	2,1
<i>Myodes glareolus</i>		1	1	0,3
Σ Rodentia	80	224	304	89,1
<i>Sorex araneus</i>		2	2	0,6
<i>Fringilla coelebs</i>		1	1	0,3
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1		1	0,3
<i>Parus</i> sp.		1	1	0,3
<i>Passer</i> spp.		2	2	0,6
Aves indet.	3	6	9	2,6
Insecta	6	15	21	6,2
Razem (2)	90	251	341	100,0

Literatura

- Birrer S. 2009. Synthesis of 312 studies on the diet of the Long-eared Owl *Asio otus*. Ardea 97: 615-624.
- Goszczyński J. 1981. Comparative analysis of food of owls in agrocenoses. Ekol. Pol. 29: 431-439.
- Gryz J., Krauze-Gryz D. 2015. Seasonal variability in the diet of the long-eared owl *Asio otus* in a mosaic of field and forest habitats in central Poland. Acta Zool. Cracov. 58: 173-180.
- Pucek Z. (red.) 1984. Klucz do oznaczania ssaków Polski. PWN, Warszawa.

- Stolarz P., Lesiński 2015. Zimowo-wiosenny pokarm uszatki *Asio otus* w dolinie dolnej Pilicy. Parki Nar. Rez. Przyr. 34: 92-96.
- Romanowski J. 1988. Trophic ecology of *Asio otus* (L.) and *Athene noctua* (Scop.) in the suburbs of Warsaw. Pol. ecol. Stud. 14: 223-234.
- Żmihorski M. 2005. Pokarm uszatki *Asio otus* w krajobrazie rolniczym i leśnym. Not. Orn. 46: 127-140.

Adresy autorów:

Jakub Gryz, Zakład Ekologii Lasu, Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej 3, 05-090 Raszyn, e-mail: j.gryz@ibles.waw.pl

Dagny Krauze-Gryz, Samodzielny Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa, Wydział Leśny, SGGW w Warszawie, ul. Nowoursynowska 159, 02-776 Warszawa, e-mail: dagny.krauze@wl.sggw.waw.pl

DIET COMPOSITION OF LONG-EARED OWL *ASIO OTUS* NESTING IN THE AREA OF GŁUCHÓW COMMUNE (CENTRAL POLAND)**Summary**

The analysed pellet material was collected in the years 2014-2015 in the forest complex Prusy, a part of Rogów Forest District. Diet of owls was dominated by voles *Microtus* spp., accounting for 76% of prey items. The contribution of Muridae was 13% and the total contribution of rodents was close to 90%. Common shrews, birds and insects supplemented the diet.

Key words: pellets, field and forest mosaic, voles.